

Kitekintő

Az ausztrál statisztikai hivatal¹ tájékoztatási gyakorlata

Vannak ugyanakkor további valószínűsíthető okai is a technikai és gazdasági globalizáció, valamint a vándorlás üteme közti eltéréseknek. Először is nem egyértelmű a műszaki haladás migrációra gyakorolt hatása. A kommunikáció és közlekedés fejlődése segíti ugyan a mozgást, ám ez nem feltétlenül vezet a migráció bővüléséhez, mivel ez a fejlődés abban is segít, hogy az emberek inkább hazájukban maradjanak. A műszaki fejlődés a kereskedelmet, a tőkeáramlást, a termelés kiszervezését és offshore-ozását, valamint az internetalapú távmunkavégzést is elősegíti, ami inkább a mobilitás nem-migrációs formáit ösztönzi, mint amilyenek például az ingázás, a turizmus, az üzleti kiküldetések és a rövidebb nemzetközi megbízások.

Bár gyakran hallhatóak olyan vélemények, hogy a műszaki fejlődés és a kölcsönös kapcsolódási folyamatok globális méretekben egyenlőbbé teszik a lehetőségek kihasználásának esélyeit, valójában napjaink globalizációja nagymértékben aszimmetrikus jelenség, amelyben előnyt élveznek egyes országok és bennük bizonyos társadalmi osztályok, etnikai és foglalkozási csoportok, miközben mások ezekből az előnyökből kizáródnak. A világ egyes részei között több és többféle a kapcsolat, mint bármikor korábban, viszont az országok közötti és főleg az országokon belüli jövedelmi egyenlőtlenség egyre nő. Hasonlóképpen, a liberalizálódási és globalizációs folyamatok látszólag több lehetőséget adnak a szegényebb országok lakóinak a nemzetközi vándorlás „játékterére” lépni, de ezzel korántsem egyenlítődik ki a terep. Bebizonyosodott ugyanis, hogy a migráció globalizálódása nem a technikai fejlődés által irányított természetes és elkerülhetetlen folyamat, hanem elsősorban a politikai és gazdasági változások következménye. Az emberi erőforrások és a gazdasági tevékenységek egyre kevesebb ország nagyvárosi régióiban koncentrálnak, ami az urbanizáció és a belső (vidékről a város felé történő) vándorlás folyamatait is tükrözi. A már említett vándorláspolitikai intézkedések korlátozó mechanizmusai pedig nem feltétlenül állítják meg a bevándorlást, azonban alkalmasak arra, hogy a migráns dolgozók a munkaerőpiacon még kiszolgáltatottabb helyzetbe kerüljenek.

TÁRGYSZAVAK: vándorlás, globalizáció, vándorláspolitika, bevándorlás, célország, munkaerőpiac

RÓZSA GÁBOR

Ausztrália 1901-ben kinyilvánított függetlensége előtt az ausztráliai kolóniák a „kék könyveknek” nevezett éves beszámolóikban közöltek rendszeresen statisztikai adatokat a népeességről, a kereskedelemről, az igazságszolgáltatásról és más témákról. Egyes kolóniák már az 1870–1880-as években alkalmaztak egy-egy statisztikust vagy létrehoztak önálló statisztikai szervezetet. Az egységes államigazgatás kialakulásával 1905-ben született meg az első statisztikai törvény, amelynek értelmében a kolóniák statisztikával foglalkozó intézményeinek munkáját egy központi statisztikai hivatalnak kellett összefogni és koordinálni. A törvény rendelkezett továbbá az 1911. év népszámlálás végrehajtásáról és meghatározta a hivatal(ok) által gyűjtendő adatokat. Bár 1891 óta megjelent az egyik kolónia kiadásában egész Ausztráliára vonatkozó statisztikai évkönyv, de 1908-tól ennek kiadását is a központi hivatal vette át. Korábban is tartottak népszámlálás-jellegű összeírásokat a kontinensen, de 1911-ben mintegy nyolcezer ember munkájával végrehajtották az első, központi irányítású népszámlálást is. Az állami hivatalokat csak az 1950-es években vonták össze a központi hivattal; azóta annak területi szerveiként működnek.²

A XX. század eleje óta természetesen sokat változtak a statisztikai adatközlések. A kezdeti kék könyvek szerepét ma már az online tájékoztatás vette át. A hivatal honlapja a könnyebb tájékozódás érdekében nem kínál fel egységes, interaktív adatbázist. Az egyes adatkörökre kattintva ajánlja fel a letöltési lehetőségeket, illetve nagyobb témakörök-nél (például népszámlálás) az önálló táblázatkészítést az adatbázis segítségével. A statisztikákat sajátos tizedes rendszerbe sorolták be, amely több ponton is eltér az Eurostat ajánlásaitól. A felosztás szerkezete az alábbi (az egyes témakörök újabb tízes altémákra osztva):

¹ Australian Bureau of Statistics – <http://www.abs.gov.au/>

² A hivatal kezdeti történetéről ld.: George Handley Knibbs: The history and development of the statistical system of Australia. In *The history of statistics*. Szerk.: John Koren. New York, 1970, Burt Franklin. 55–81. A hivatal történetének részletes ismertetése: Beth Wright – Joanne Caddy – Dale Chatwin: *Informing a nation: the evolution of the Australian Bureau of Statistics, 1905–2005*. Canberra, 2005, ABS.

The screenshot shows the Australian Bureau of Statistics website. The main heading is "Measures of Australia's Progress, 2013", with the subtitle "LATEST ISSUE Released at 11:30 AM (CANBERRA TIME) 09/05/2014". Below this is a "The MAP Dashboard" section. It is divided into two columns: "Society" and "Economy".

Society	Economy
☒ Health	☒ Opportunities
☒ Close relationships	☒ Jobs
☒ Home	☒ Prosperity
☒ Safety	☒ A resilient economy
☒ Learning and knowledge	☒ Enhancing living standards
☒ Community connections and diversity	☒ Fair outcomes
☒ A fair go	☒ International economic engagement
☒ Enriched lives	

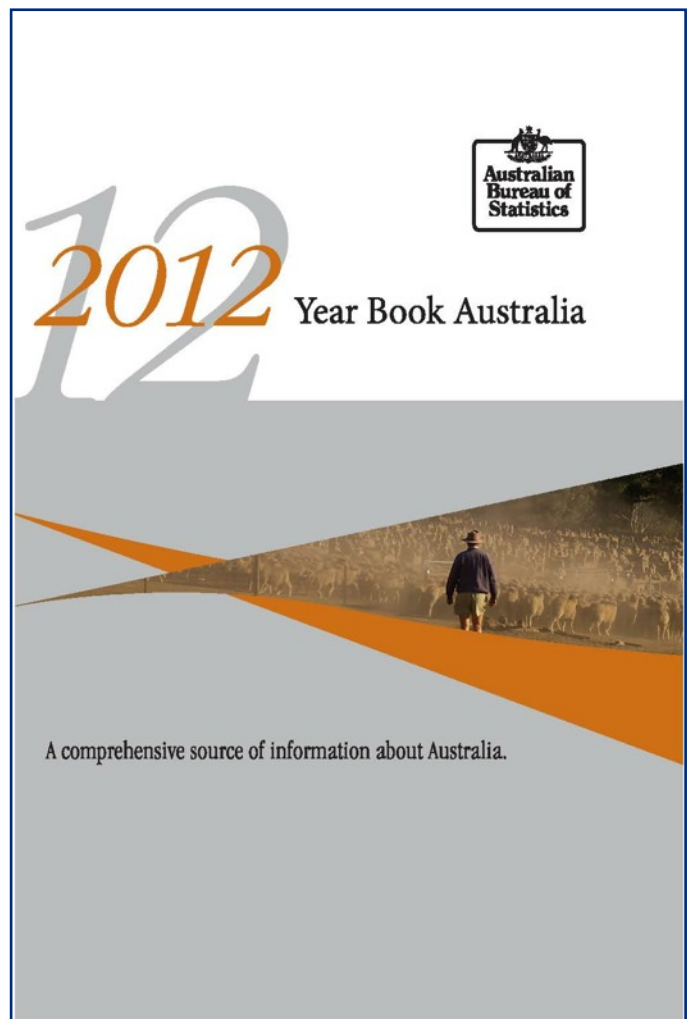
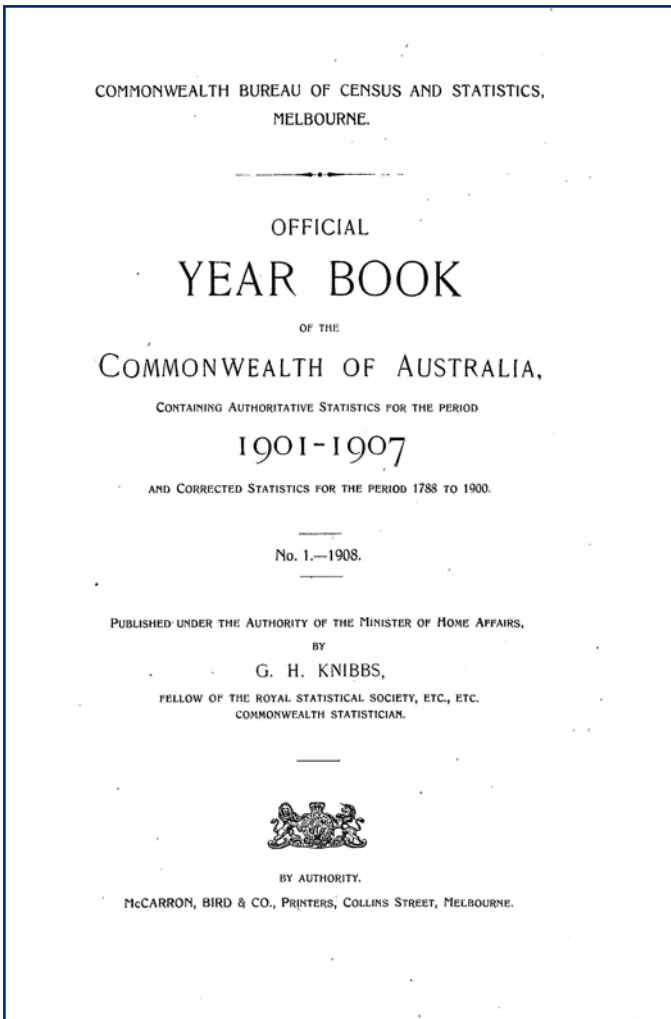
1. Általános művek (beleértve az éves jelentést, a statisztikai évkönyvet és a módszertani kiadványokat)
2. Népszámlálás
3. Demográfia
4. Társadalomstatisztika (oktatás, egészségügy, igazság-
szolgáltatás, nemzetiségi kérdés, környezet)
5. Nemzeti számlák és külkereskedelem
6. Munkaerőpiac és árak
7. Mezőgazdaság
8. Ipar, bányászat
9. Közlekedés

A hivatal kimondott célja, hogy adatai újrafelhasználását, újraközlését elősegítse. Éppen ezért a honlapon található adattáblák és kiadványok többsége szabad licenccel van ellátva, illetve minden friss kiadvány adattáblái elérhetők Excel-fájlként is. A hivatal arányaiban kevés hosszú idősort tesz közzé a honlapján. Ez alól kivételt jelentenek a népszámlálások és az átfogó statisztikai évkönyvek. 1911-től valamennyi korabeli népszámlálási kötet és 1908-tól valamennyi évkönyv elérhető PDF-formátumban, de Excel-táblázatokban nem.³

³ A történelmi statisztikai adatok közös gyűjtésére 1981-ben hozták létre Ausztrália felsőoktatási intézményei az *Australian Data Archive*-ot, amely a statisztika valamennyi ágazatában online is szolgáltat hosszú idősorokat. Itt érhető el az 1911

Az ausztrál statisztikai évkönyv (*Year book Australia*) 2008-ig évente nyomtatásban jelent meg, azonban 2008-tól kétéves megjelenésre álltak át. A kétévente történő megjelenésre egyébként már a második világháború alatt és az 1970-es években is volt példa. Az ausztrál statisztikai évkönyv szerkezetét tekintve túlmutat az egyszerű táblázatos formákon. Egyrészt minden évben speciális témaköröket is feldolgoz a hagyományos adatok mellett, például 2012-ben a mezőgazdasági dolgozók évéhez, az olvasás évéhez és más eseményekhez kapcsolódóan is tartalmazott adatokat. Másrészt a táblázatok mellett jelentős szöveges részt is közöl, illetve egyes témaköröknél részletesebb elemző-leíró anyagokat is tartalmaz. Jelenleg a hivatal tervezi, hogy kizárólag online változatot ad közre az évkönyvből. (2008 óta egyébként a statisztikai hivatal lényegében nem jelentetett meg nyomtatott kiadványokat.) A tervezett online évkönyv előnye az ingyenesség mellett az volna, hogy ugrópontok vagy rendszeres frissítés segítségével folyamatosan jeleznék benne, ha valamelyik adatkörből a honlapon már frissebb eredmények is elérhetők. Ha ez a terv valósul

előtti, kolóniákon végzett népesség-összeírások is. Ez lehet az egyik magyarázata annak, hogy a statisztikai hivatal nem tekinti feladatának a hosszú idősorok publikálását.

abs.gov.au/websitedbs/censushome.nsf/home/Census?opendocument#from-banner=GT

Keresés

Australian Bureau of Statistics **Census** For a brighter future

Mobile | Survey Participant Information | About Us | Careers | Help | Contact Us

Rate the ABS website

Home | Complete Survey | Statistics | Services | Census | Topics @ a Glance | Methods & Classifications | News & Media | Education | Links | Help

ABS Home

Census home

- About the Census
- Data & analysis
- Reference & information
- Data quality
- Help & feedback
- News & media
- Apps & education

Census For a brighter future

The Census provides a snapshot of Australia's people and their housing – information is used to determine services and facilities you and your community need

Census data

QuickStatsSearch

Enter a location

Quick Profiles Table Data

more Census data

Newsboard

Reforming the Australian Bureau of Statistics

A statement by Australian Statistician David Kalisch.

view newsboard

Census apps

Play one of our award winning apps, based on 2011 Census data.

Spotlight 2.0 Run That Town

2016 Census

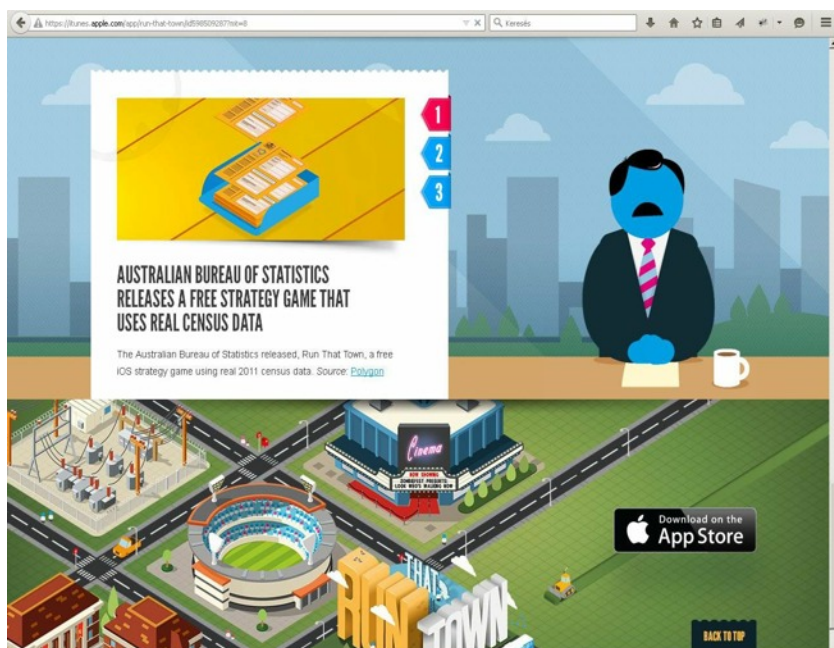
Information about the next Census, to be held in August 2016.

2016 Census Information

This page last updated 11 March 2015

BOOKMARK

Return to Top

meg, akkor az évkönyv valószínűleg hasonlítana az Eurostat online évkönyvére, amelynek nincs egyszeri konkrét kiadási éve és állapota, hanem folyamatosan frissülő táblázatokot tartalmaz.

A statisztikai tájékoztatás a hivatalban proaktív, ami azt jelenti, hogy már az iskolákban kiemelten igyekeznek fejleszteni a statisztikai jártasságot. Honlapjukon több tucat játék, telefonos alkalmazás elérhető, amelyek ezt a fejlesztést támogatják. A hivatali célcsoportok felsorolásánál is egyenrangú partnerek a közoktatás, a felsőoktatás, a média és a hivatalos szervek.⁴ A statisztika érthetőségét a társadalomban a hivatal a közösségi média használatával is igyekszik támogatni, illetve a közösségi médiát a felhasználói kapcsolattartásra és véleményezésre is alkalmazza.⁵

LENCSES ÁKOS

⁴ Két rövid beszámolót a statisztika iskolai megjelenéséről ld.: Robert Letheby: Making stats fun. *OECD Statistical Newsletter*, 2012. 2. sz. 10–12.; Robert Letheby: Statistical literacy – bringing concepts to life. *Statistical Journal of the IAOS*, 2013. 3. sz. 153–157.

⁵ Ezzel kapcsolatban ld. Gemma Van Halderen – Serhat Turut: Measuring what matters: can national statistical organisations embrace social media? *Statistical Journal of the IAOS*, 2013. 3. sz. 187–196., illetve a cikk részletes ismertetését a *Statisztikai Szemle* 2014. áprilisi számában.

E számunk szerzői

BEDECS ÉVA,

a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár kutatástámogató könyvtárosa

HOLKA LÁSZLÓ,

a Központi Statisztikai Hivatal vezető főtanácsosa

HORVÁTH BALÁZS,

a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár tájékoztató könyvtárosa

KÁLMÁN RITA,

a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár tájékoztató könyvtárosa

LENCSES ÁKOS,

a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár fősztályvezetője

NÁDUDVARI ZOLTÁN,

a Központi Statisztikai Hivatal ny. főtanácsosa

RÓZSA GÁBOR,

a Központi Statisztikai Hivatal ny. fősztályvezető-helyettese

Nemzetközi Statisztikai Figyelő

Megjelenik évente négyszer
I. évfolyam 1. szám

Főszerkesztő

Rózsa Dávid

Főszerkesztő-helyettes

Pásztor Angelika

Rovatszerkesztők

Holka László (Társadalom)
Nádudvari Zoltán (Gazdaság)
Rózsa Gábor (Demográfia)

Olvasószerkesztő

Sárpátki Ádám

Tördelőszerkesztő

Domonkos László

Kiadó

Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár
Budapest II., Keleti Károly u. 5.

Felelős kiadó

Fülöp Ágnes

A szerkesztőség elérhetősége

Telefon: +36 (1) 345-6406
E-mail: david.rozsa@ksh.hu

